



РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 226-33-82
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

29.05.2017 № 04-969

На № _____ від _____

Голові Верховної Ради
України

Парубію А.В.

Щодо аудиту ефективності
використання коштів на
реструктуризацію
вугільної промисловості

Шановний Андрію Володимировичу!

Рахункова палата провела аудит ефективності використання коштів державного бюджету, передбачених Міністерству енергетики та вугільної промисловості України на реструктуризацію вугільної промисловості.

Аудитом встановлено, що у 2014–2016 роках Міністерство енергетики та вугільної промисловості України (далі – Міненерговугілля) не забезпечило законного, ефективного та результативного використання коштів державного бюджету, передбачених на реструктуризацію вугільної промисловості за бюджетною програмою за КПКВК 1101070.

Послідовне та цілеспрямоване виконання заходів з реструктуризації вугільної промисловості у зазначеному періоді не стало реальним пріоритетом у діяльності Міненерговугілля. Початкові обсяги фінансування протягом кожного бюджетного року зменшувалися (у 2014 році – у 2,8 раза, у 2015 році – у 4,3 раза, у 2016 році – у 5,4 раза) та перерозподілялися на користь інших поточних питань діяльності Міненерговугілля. Так, лише у 2015–2016 роках **1062,0 млн грн бюджетних коштів** за КПКВК 1101070 Урядом і Міненерговугіллям було перерозподілено на виплати заборгованості із заробітної плати шахтарів, оскільки при затвердженні законів про державний бюджет кошти за відповідною бюджетною програмою у достатньому обсязі не планувалися.

У 2014–2016 роках фактичний обсяг бюджетного фінансування заходів з реструктуризації вугільної промисловості становив **667,5 млн грн** (лише 22,4 відс. від початкових бюджетних призначень, визначених законами про державний бюджет). Фінансування робіт з ліквідації вугільних шахт у

значно менших обсягах від показників, передбачених проектами, **призводить до збільшення термінів і вартості робіт за проектами і, як наслідок – до додаткового навантаження на державний бюджет та неефективного використання бюджетних коштів.**

Залишаються нерозв'язаними також і соціальні проблеми, які виникали і були обумовлені погіршенням стану вугледобувних підприємств.

Діяльність Міненерговугілля протягом вказаного періоду не забезпечила реального реформування вугледобувної галузі. Як наслідок, **не досягнута мета бюджетної програми – підвищення ефективності функціонування вугільної промисловості.**

Цілісна система нормативно-правового та програмного забезпечення питань реструктуризації вугільної промисловості не створена. Протягом тривалого часу не розроблено цілого ряду законів, необхідність прийняття яких була визначена у відповідних програмних документах. Зокрема, це стосується проектів законів «Про порядок ліквідації вугледобувних підприємств та соціальний захист вивільнених працівників», «Про оптимізацію видатків на ліквідацію вуглевидобувних підприємств», «Про державну підтримку вугільної галузі» тощо.

На рівні програмного регулювання питання реструктуризації вугільної промисловості на сьогодні визначається лише декларативно, що не сприяє ефективному та результативному виконанню заходів у цій сфері. Зокрема, не розроблено та не затверджено нової державної програми закриття неперспективних вугільних шахт і розрізів, торфодобувних підприємств і галузевої програми розвитку вугільної промисловості України. Це також негативно вплинуло на процес реструктуризації вугільної галузі.

Затверджений Урядом порядок ліквідації збиткових вугледобувних та вуглепереробних підприємств містить неефективні механізми такої ліквідації, оскільки передбачає складні і тривалі процедури та значні витрати коштів державного бюджету.

Планування видатків державного бюджету, передбачених на реструктуризацію вугільної промисловості, здійснювалося Міненерговугіллям і Мінфіном безсистемно та недостатньо обґрунтовано і не забезпечило вирішення питань реформування галузі.

Потреба в коштах державного бюджету на здійснення заходів з реструктуризації вугільної промисловості у 2014–2016 роках визначалась Мінфіном і Міненерговугіллям в обсягах, які були значно меншими від фактичної потреби. Згідно із законами про державний бюджет (із змінами) ця потреба була задоволена лише на **14,7 відсотка.**

При цьому плановий обсяг фінансування за КПКВК 1101070 наприкінці кожного бюджетного року коригувався до вже здійснених видатків.

Міненерговугіллям і Мінфіном у 2014–2016 роках під час оформлення документів, які застосовуються у бюджетному процесі, не дотримано встановлених чинним законодавством термінів і вимог щодо їх складання,

що є порушенням бюджетної дисципліни. Зокрема паспорт бюджетної програми у 2014 році затверджено із запізненням на 39 днів від визначеного законодавством строку, у 2015 році – на 67, у 2016 році – на 127 днів. Як наслідок, зменшено строки фактичного виконання заходів бюджетної програми.

Також Міненерговугіллям та Мінфіном не було забезпечено своєчасного узгодження переліку робіт (послуг) і витрат за проектами ліквідації вугледобувних і вуглепереробних підприємств. За таких умов наявність цього переліку була суто формальною.

Міненерговугіллям та одержувачами бюджетних коштів при виконанні у 2014–2016 роках заходів з реструктуризації вугільної промисловості з порушенням вимог чинного законодавства використано **477841,7 тис. грн**, у т. ч. не за цільовим призначенням – 9995,9 тис. грн, заподіяно збитків державному бюджету на 24753,4 тис. гривень. Ще **4050,3 тис. грн** одержувачами бюджетних коштів **витрачено непродуктивно, а 1857,8 тис. грн – неефективно.**

Крім того, через **неналежне управління коштами** державного бюджету Міненерговугіллям та одержувачами бюджетних коштів **до державного бюджету повернено 47341,7 тис. гривень.**

Станом на початок 2014 року Міненерговугілля за рахунок коштів державного бюджету фінансувало через ДП «ОК «Укрвуглереструктуризація» виконання робіт з ліквідації 84 шахт. Внаслідок військової агресії на сході України **наприкінці 2014 року 67 шахт**, на яких здійснювалися заходи щодо їх ліквідації, **опинилися на тимчасово окупованій території.** Бюджетне фінансування робіт на них було припинене в установленому порядку. З 2015 року здійснювалися роботи з ліквідації 17 шахт, розташованих на підконтрольній українській владі території. Було завершено виконання робіт **лише за трьома проектами ліквідації шахт.**

За рахунок коштів за КПКВК 1101070 також фінансувалися заходи з утримання водовідливних комплексів, будівництво і реконструкція яких передбачені проектами ліквідації шахт. Ці роботи забезпечувало ДП «Укршахтгідрозахист». У 2014–2015 роках внаслідок військової агресії **15 із 17 водовідливних комплексів підприємства опинилися на тимчасово невідконтрольній українській владі території.** Їх фінансування також було припинено в установленому порядку. З 05.06.2015 до складу підприємства входять лише два водовідливні комплекси, які розташовані на підконтрольній українській владі території, та апарат управління в м. Києві.

Рекомендуємо Верховній Раді України розглянути інформацію про результати аудиту на засіданні Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки.

З повагою

Т. в. п. Голови

О.С. Яременко